



Projektuotojas	 Processoffice UAB Į.k.: 300875581 A: Kražių g. 25, 01108, Vilnius t: +370 5 261 02 21 e: info@processoffice.lt	 Atodangos UAB Į.k.: 221591590 A: Maironio g. 11, 01124, Vilnius t: +370 6 188 09 50 e: info@atodangos.lt	 Promesa MB Į.k.: 304983138 V. Nagevičiaus g. 2-34, Vilnius projektai@sdo.lt
Statytojas	LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS, Arsenalo g. 1, LT-01143, kodas 190756849, PVM mok. k. LT907568414, tel.: +370(5)262774, el. p. muziejus@lnm.lt		
Projekto pavadinimas	KULTŪROS PASKIRTIES PASTATO ARSENALO G. 1 (U.K. 24704), VILNIUJE REKONSTRAVIMO PROJEKTAS		
Statinio kategorija	Ypatingasis statinys		
Statybos darbų rūšis	Rekonstravimas		
Statinio paskirtis	Kultūros		
Projekto numeris	PO-1056		
Projekto etapas	Techninis projektas (TP)		
Projekto dalis	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis (SO)		
Projekto laida	0		

Pareigos	Vardas, pavardė, atestato Nr.	Parašas
Projekto vadovas	Robertas Zilinskas, A1014, 0817	
Projekto dalies vadovas	Gintautas Barysas, 29978	

DOKUMENTŲ ŽINIARAŠTIS – TURINYS

Eil. Nr.	Dokumento žymuo	Pavadinimas	Puslapiai
1.	PO-1056-TP-SO	Titulinis lapas	1
2.	PO-1056-TP-SO-DZ	Dokumentų žiniaraštis - turinys	2
3.	PO-1056-TP-SO-AR	Aiškinamasis raštas	3-18
4.	Brėžiniai		
4.1	PO-1056-TP-SO-B.01	Statybvietės planas	19
5.	Priedai		
5.1	29978	Kvalifikacijos atestatas	20

ATEST. NR.		<div>Processoffice</div> <div></div>		Kražių g. 25, 01108, Vilnius, +370 5 261 02 21, info@processoffice.lt		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS			
A1460		Arch.	Vytautas Biekša			Kultūros paskirties pastato Arsenalo g. 1 (u.k. 24704), Vilniuje rekonstravimo projektas			
		<div>www.sdo.lt</div> <div>MB Promesa</div> <div>statybos darbų organizavimas</div> <div>j.k. 304983138</div> <div>Tel.: 8- (612)-62286, el. paštas: projektai@sdo.lt</div>							
29978		PDV	Gintautas Barysas						
		<div>ATO DANGOS</div>		Maironio g. 11, 01124 Vilnius, +370 618 80950, info@atodangos.lt		DOKUMENTO PAVADINIMAS		LAIDA	
						DOKUMENTŲ ŽINIARAŠTIS - TURINYS			
A1014 0817		PV	Robertas Zilinskas					0	
LT		STATYTOJAS				DOKUMENTO ŽYMUO		LAPAS	LAPŲ
		LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS				PO-1056-TP-SO-DZ		2	21

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. ĮVADAS

Objekto pavadinimas. Kultūros paskirties pastato Arsenalo g. 1 (u.k. 24704), Vilniuje rekonstravimo projektas

Statytojas. LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS

Statybos rūšis. Rekonstravimas

Statinio kategorija. Ypatingasis

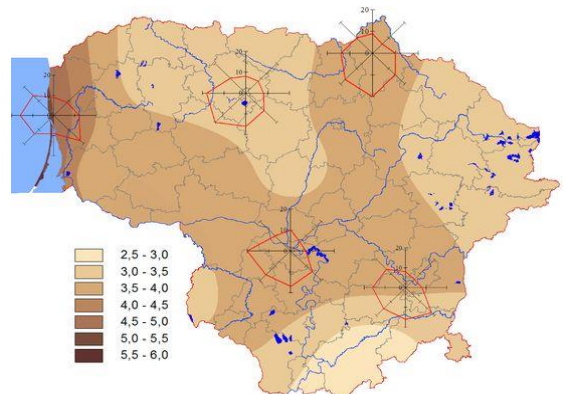
Projekto rengimo pagrindas:

- statinio projektavimo užduotis (techninė užduotis);
- topografinis planas M 1:500;
- suvestinis inžinerinių tinklų planas;
- kitos projekto dalys.

1.1 TRUMPA STATYBOS KLIMATO SĄLYGŲ CHARAKTERISTIKA

Klimatinės sąlygos:

- vidutinė metinė oro temperatūra: +6,7 °C;
- absoliutus oro temperatūros maksimumas: +35,4 °C;
- absoliutus oro temperatūros minimumas: -37,2 °C;
- santykinis oro metinis drėgnumas: 80 %;
- vidutinis kritulių kiekis per metus: 664 mm;
- Sniego apkrovos rajonas II.
- Sniego antžeminės apkrovos charakteristinė reikšmė $sk=1,6 \text{ kN/m}^2$
- Vėjo greičio rajonas I
- Vėjo greičio pagrindinė atskaitinė reikšmė $v_{ref,0}=24 \text{ m/s}$. Pagal vėjų rožę matyti vyraujantys vėjai ir vidutinis vėjo greitis statybos darbų vykdymo vietoje.



ATEST. NR.		<div>Processoffice</div> <div>Kražių g. 25, 01108, Vilnius, +370 5 261 02 21, info@processoffice.lt</div>		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Kultūros paskirties pastato Arsenalo g. 1 (u.k. 24704), Vilniuje rekonstravimo projektas			
A1460	Arch.	Vytautas Biekša					
	<div>www.sdo.lt</div> <div>MB Promesa</div> <div>statybos darbų organizavimas į.k. 304983138</div> <div>Tel.: 8- (612)-62286, el. paštas: projektai@sdo.lt</div>						
29978	PDV	Gintautas Barysas		DOKUMENTO PAVADINIMAS AIŠKINAMASISI RAŠTAS			
	<div>ATODANGOS</div> <div>Maironio g. 11, 01124 Vilnius, +370 618 80950, info@atodangos.lt</div>						
A1014 0817	PV	Robertas Zilinskas					
LT	STATYTOJAS LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS			DOKUMENTO ŽYMUO PO-1056-TP-SO-AR		LAPAS 3	LAPŲ 21

2. STATYBOS DARBŲ POBŪDIS

Statybos darbus sudaro esamo pastato tvarkomieji ir rekonstravimo darbai.

2.1 GEOLOGINĖS BEI HIDROGEOLOGINĖS SĄLYGOS

Tyrimų sklypas yra sudarytas iš kvartero sistemos sluoksnių, kuriuos sudaro: technogeninis gruntas (tIV), biogeninės (bIV) ir fluvialinės (aIIIbI) nuogulos.

Technogeninis gruntas (tIV)

Technogeninis gruntas tyrimų vietose aptiktas nuo 0 iki 2,5-7,2 m gylio ir yra sudarytas iš žvyringo smėlio su gargždu, rieduliais, statybinėmis atliekomis, organinės medžiagos priemaiša.

Biogeninės nuogulos (bIV)

Šios nuogulos aptiktos tyrimų vietoje Nr. 1 po technogeniniu gruntu nuo 2,5 m iki 7,8 m. Nuogulos sudarytos iš blogai susiskaidžiusių durpių.

Fluvialinės nuogulos (aIIIbI)

Šios nuogulos aptiktos visose tyrimų vietose po technogeniniu ir biogeniniu gruntu nuo 6,8 - 7,8 m iki gręžinių padų – 12,0 m gylio. Nuogulas sudaro mažo ir vidutinio plastiškumo dulkis bei mažo plastiškumo molis ir dulkis.

Tyrimų metu požeminis vanduo buvo aptiktas 1,2 – 2,5 m gylyje (91,9 - 90,6 m alt.) Maksimalus šio vandens lygis gali pakilti apie 1,0 – 1,5 m ir būti arti žemės paviršiaus. Ilgalikių liūčių ir sniego tirpsmo metu technogeniniame grunte gali laikinai kauptis podirvio vanduo.

2.2 GRUNTINIO VANDENS PAŽEMINIMO BŪTINUMAS

Įvertinus esamą gruntinių vandenų lygį galimas poreikis žeminti gruntinių vandenų lygį įrengiant drenažą arba adatinių filtrų pagalbą.

2.3 TARNYBŲ ATSTOVŲ DALYVAVIMO BŪTINUMAS DARBŲ METU

Vykdamas statybos darbus juos būtina suderinti su suinteresuotų inžinerinių tinklų įmonių atstovais.

Jei atliekant žemės darbus bus aptinkama archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniui, o šis informuoja Kultūros paveldo departamentą. Departamentas gali sustabdyti darbus 15 dienų. Per šį terminą jis kartu su savivaldybės paveldosaugos padaliniu turi patikrinti pranešimą ir priimti sprendimą inicijuoti ar neinicijuoti aptiktos nekilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą, kultūros paveldo objekto skelbimą saugomu ar aptiktos vertingosios savybės atskleidimą ir apsaugos reikalavimų patikslinimą.

2.4 MEDŽIŲ, AUGMENIJOS, DIRVOŽEMIO IR KITO IŠKASAMO GRUNTO IŠSAUGOJIMO IR PANAUDOJIMO SĄLYGOS

Statytojas (užsakovas) privalo užtikrinti, kad atliekant statybos darbus būtų laikomasi želdinių apsaugos ir nustatyto režimo statybos laikotarpiu ir baigus statybos darbus jų būklė būtų tokia, kokia buvo nurodyta statinio projekte.

Atliekant statybos darbus, kad būtų išsaugoti statybvietėje paliekami ir gretimuose žemės sklypuose augantys želdiniai, privaloma:

- išpurenti ir patręšti žemę po statybvietėje augančių medžių ir krūmų lajomis prieš statybos pradžią, kad pagerėtų jų augimo sąlygos statybos laikotarpiu;
- iki darbų pradžios aptverti medžius ir krūmus, augančius statybvietėje ir arčiau kaip 5 m nuo įvažiavimo ar išvažiavimo iš statybvietės važiuojamosios dalies krašto;
- medžių grupes ir krūmus ištisiniu, ne žemesniu kaip 2 m aptvaru ir ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžių kamienų ir 1 m nuo krūmų;
- pavienius medžius – trikampi aptvaru, kurio apatinės kraštinės turi būti ne arčiau kaip 0,5 m nuo medžio kamieno, arba lentomis. Aptvarą tvirtinti kuolais, įkaltais 0,5 m ir giliau;
- aptverti visą statybvietę, neaptverti į ją nepatenkančių gatvės ir kitų želdinių;
- įrengti takus, pakeltus virš žemės paviršiaus, ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžio kamieno, kai darbo metu reikia vaikščioti arti želdinių (po medžių lajomis);
- saugoti vejas, gėlynus, jeigu statinio projekte nenumatyta juos pertvarkyti;
- saugoti nuimtą nuo žemės sklypo užstatomos dalies dirvožemį tam tikslui skirtose vietose, apsaugant jį nuo užteršimo, išplovimo, išpustymo (vėjo), kad būtų galima jį panaudoti sklypo sutvarkymo ir želdinimo darbams;
- laistyti želdinius Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių, patvirtintų aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 (Žin., 2008, Nr. 10-356), nustatyta tvarka;
- nesandėliuoti medžiagų ir įrenginių, nevažinėti, nestatyti transporto priemonių, laikinų statinių ir įrenginių prie medžių arčiau kaip 1 m nuo medžių lajų projekcijų, bet ne arčiau kaip 3 m nuo kamieno ir 2 m nuo krūmų. Nesandėliuoti degių medžiagų arčiau kaip 10 metrų nuo medžių kamienų ir krūmų;
- nekastuoti tranšėjų (kabelio, vandentiekio ir kanalizacijos vamzdžių ir kt. įrenginių tiesimui) arčiau kaip 3 m nuo medžio kamieno, kurio diametras didesnis kaip 15 cm, arčiau kaip 2 m, kai kamieno diametras iki 15 cm ir arčiau kaip 1,5 m – nuo krūmų, skaičiuojant atstumą nuo kraštinio stiebo;

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	4	21	0

- tvirtinti tranšėjų, kasamų biriamie ir šlapiame grunte, leidžiamu atstumu (nurodytu 7.9 punkte) prie medžių ir krūmų, sienutes statramsčiais;
- užpilti žemėmis pagal projektą padarytas tranšėjas per trumpiausią laiką, bet ne ilgiau kaip per mėnesį;
- medžių pomeidyje (lajos projekcijos zonoje) darbus vykdyti žemiau pagrindinių skeletinių šaknų (ne mažiau kaip 1,5 m nuo dirvožemio paviršiaus), nepažeidžiant šaknų sistemos;
- nepakeisti daugiau kaip 5 cm (virš ar žemiau) natūralaus grunto lygio prie medžio šaknų kaklelio ir iki 2 m atstumu nuo medžio kamieno.

Jei vykdant statybos darbus (įskaitant įvažiavimų, gatvių, kelių įrengimą ar remontą) pažeidžiama medžio šaknų sistema, kad neišdžiūtų šaknys, jas būtina pridengti ar užpilti žemės sluoksniu, jį palaistyti, kad neiššaltų šaknys, jas būtina apšiltinti. Pažeidus medžio šaknis, medžio lają galima išretinti vadovaujantis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis.

Baigus statybos darbus, privaloma:

- apželdinti sklypą pagal statinio projektą, nepažeidžiant Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 (Žin., 2008, Nr. 2-77);
- sutvarkyti želdinius teritorijoje už statinio sklypo ribų, jei ji buvo naudojama vykdant statybos darbus.

Dirvožemis ir gruntas turi būti saugomas statybos aikštelėje, vėliau jį panaudojant statybos aikštelės poreikiams.

3. STATINIŲ STATYBOS IR STATYBOS DARBŲ EILIŠKUMO GRAFIKAS. STATYBOS SKIRSTYMAS ETAPAIS, DARBŲ SEZONIŠKUMO ĮTAKA

3.1 STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS IR EILIŠKUMAS

Pradėti statinio statybos darbus leidžiama tik po to, kai statytojas (užsakovas) nustatytą tvarką gavo ir perdavė (tuo atveju, kai statybos darbai vykdomi rangos būdu) rangovui privalomuosius dokumentus statybos darbams pradėti, t.y. Statytojas privalo perduoti statybos aikštelės teritoriją Rangovui, pasirašant aktą - leidimą ir atitinkamai tai įforminant (brėžinys, teritorijos ir atsakomybės ribos).

Prieš planuojamų darbų pradžią gauti kasimo ir aptvėrimo leidimą Vilniaus miesto savivaldybės nustatyta tvarka (<https://paslaugos.vilnius.lt/service-list/Leidimu-kasineti-ir-aptverti-isdavimas>).

Iki pagrindinių darbų pradžios būtina atlikti šiuos paruošiamuosius darbus:

- Prieš pradedant darbus reikalinga nustatyti ir patikrinti žemėje esančių komunikacijų būklę ir kad jos būtų tinkamos apsaugotos ir aiškiai pažymėtos;
- Negalima pradėti statybinių įrengimų darbų, kol neparengtas saugos ir sveikatos darbe priemonių planas;
- Įforminti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodytus statinio statybos dokumentus, statybos eigoje juos pildyti, saugoti ir perduoti statytojui (užsakovui) (jei šie dokumentai prarandami, rangovas turi juos atkurti savo lėšomis);
- Iškabinti įspėjamuosius ir draudžiamuosius ženklus.

Statyba pradedama nuo aikštelės paruošimo - parengimo statybai :

- statybos aikštelės teritorijos aptvėrimas 2 m aukščio laikina. Tvorose įrengiami vartai 3,5m pločio ir 0,7m pločio varteliai.
- laikinų buitinių patalpų vagonėlių pastatymas statybos aikštelėje ir prijungimas laikina elektros linija;
- laikinos rūkymo vietos įrengimas;
- laikinų kilnojamų tualetų pastatymas netoli laikinų buitinių patalpų vagonėlių;
- priešgaisrinio stendo tvirtinimas prie laikino buitinių patalpų vagonėlio išorinės sienos;
- laikino žemos įtampos kabelio virš žemės pravedimas ir laikinos ž/į pasijungimo dėžės pastatymas.
- laikino statybinių atliekų konteinerio pastatymas.
- laikino informacinio stendo apie objektą statybos laikotarpiu įrengimas.

Po statybos aikštelės paruošiamųjų darbų, pradedami pagrindiniai statybos darbai.

Sklype esantys tinklai turi būti apsaugomi:

- nesandėliuoti statybinių medžiagų ir konstrukcijų, nekaupiti grunto ant esamų inžinerinių tinklų šulinių;
- vykdant statybos darbus, turi būti išsaugoti magistraliniai elektros tinklai, jie negali būti atjungti;

3.2 VYKDYMO YPATUMAI

Statyba apima aukščiau išvardintus statybos - montavimo darbus. Statybos darbų vykdymas atliekamas įprastais metodais, kurie neaprašinėjami. Rangovui taip pat privalomas atkreipiamas dėmesys į šiuos darbų vykdymo ypatumus :

- darbų eiliškumas sprendžiamas užsakovo ir rangovo susitarimu;

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	5	21	0

- Prieš pradedant statybos darbus, pastatų komplekso teritorijoje turi būti įrengtas reprezentatyvus 1,2m laikinas medinių konstrukcijų takas su turėklais patekimui į kitus pastatus. Laikino tako estetinę išvaizdą rangovas turi susiderinti su Statytoju.
- rangovui teks derinti su užsakovu ir kokias komunikacijas galima praveisti anksčiau, o kokias vėliau;
- krovinių kėlimas ir montavimas kranais privalo būti nutrauktas, esant blogam orui, kaip nurodoma kranų naudojimo instrukcijose;
- Pavojingų ir sunkių krovinių kėlimas veikiančiame objekte negalimas;
- statybos eigoje statomas pastatas 1~3 m atstumu (priklausomai nuo pavojingumo) aptveriamas įspėjamąja juosta "STOP" apsaugai nuo krovinių kritimo nuo pastato; pastatyti įspėjamuosius ženklus "PAVOJINGA ZONA";
- prie duobių, pavojingų įgilinimų, įvairių peraukštėjimų (perdangos, laiptai) ir pan. privaloma įrengti laikinus ir saugius atitvėrimus su įspėjamąja juosta "STOP";
- atitvėrimų zonos statybų eigoje keičiamos ir koreguojamos pagal situaciją;
- statybos objekte dirbant daugiau nei vienam rangovui/subrangovui privalo būti paskirtas statybos darbų koordinatorius;
- fasadų darbai gali būti atliekami nuo mobilių bokštelių ir aikštelių, arba nuo inventorinių pastolių;
- mechanizmai statomi kaip galima arčiau statinio ir tos vietos, kur yra daugiausia kelių medžiagų ir konstrukcijų; stengiamasi išlaikyti bent 1m atstumą tarp kėlimo mechanizmo kontrastorio ir jau sumontuotų ar numatomų montuoti pastato elementų, kurie gali būti liečiami kėlimo mechanizmui pasisukus imti krovinio;
- vandentiekio, nuotekų tinklai klojami su nuolydžiu, grioviai iškasami ekskavatoriumi;
- po statybos darbų visos statybos laikotarpiu sugadintos dangos atstatomos;
- statybos metu (apsaugai nuo griūties) privalo būti šramstytos konstrukcijos iki tol kol bus suformuotas laikantysis karkasas, iššramstymo sprendinius detalizuoti statybos darbų technologiniame projekte.
- Prieš pradedant stogo darbus, turi būti įrengiamas pastato stogo uždengimas naudojant laikiną pastolių sistemą. Nuardžius stogo konstrukcijas turi būti atlikti patikslinamieji matavimai, pagal patikslintus matavimus padaromas Darbo projektas ir tik tuomet galima įrengti naujas stogo konstrukcijas.

3.2.1 Hidrauliniai bandymai ir jų trukmė

Patikrinus ar šildymo sistemos montavimo darbai yra atlikti pagal projektą, šildymo sistema turi būti bandoma hidrauliniu slėgiu, kuris lygus 1,3 eksploatacinio slėgio (su radiatoriais ne didesniu kaip 0,6 MPa slėgiu). Naudojamo vandens temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 5°C.

Šildymo sistema laikoma išbandyta, jeigu bandymo metu:

- nepastebėta rasojoimo per virintines siūles, vandens tekėjimo iš šildymo prietaisų, vamzdinių, armatūros ir kitų elementų;
- valdymo (įvado) mazguose ir šildymo sistemose bandymų metu slėgis per 5 min. nesumažėjo;
- sistemose su slėptais šildymo prietaisais bandymų metu slėgis per 15 min. nesumažėjo.

3.3 STATYBOS TRUKMĖS NUSTATYMAS

Statybos trukmė nustatoma remiantis vidutiniu metiniu vieno darbininko išdirbiu, priimtu darbininkų sk., statybos - montavimo darbų apimtimi ir turi būti suderinta su Užsakovu. Statyba vykdoma viena pamaina. Esant minusiniai temperatūrai bei grunto įšalui nulinio ciklo darbai atlikti nerekomenduojami dėl išaugusių darbo bei medžiagų sąnaudų.

EIL.NR.	PAVADINIMAS	MATO VNT	VISO
1	Statybos trukmė	mėn.	36

3.4 STATYBOS DARBŲ EILIŠKUMO GRAFIKAS:

		Darbų savaitės																											
Eil. Nr.	Darbu pavadinimas	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1	statybos aikštelių paruošimas																												
2	numatytų pertvarų ir perdangų ardymas																												
3	perdangų stiprinimas, ardymas ir užpilto rūšo atkasimas																												
4	Stogo konstrukcijų išardymas ir naujų įrengimas su stogo danga																												
5	Inžinerinių tinklų įrengimas																												
6	Esamų rūšo grindų ardymas, grunto atkasimas																												
7	Pamatų atkasimas ir tvarkymas																												
8	Naujų pamatų įrengimas, lifto šachtos pamatų betonavimas;																												
9	Naujo mūro ir saramų įrengimas, lifto šachtos įrengimas;																												
10	Grindų įrengimas																												
11	Sienų paviršiaus armavimas geotekstilės tinkliuku ir tinkavimas																												
12	Langų bei durų įrengimas																												
13	Apdailos/tvarkybos darbai																												
14	atliekami gerbūvio sutvarkymo darbai.																												

Kadangi nėra aiškus būsimo Rangovo pajėgumai todėl šis grafikas yra preliminarus bei konkretų statybos darbų atlikimo grafiką, technologiją bei eiliškumą privaloma spręsti Rangovo statybos darbų technologijos projekte.

3.4.1 Reikalavimai galimam statinio konservavimui

Statinio konservavimo darbai atliekami (jei numatoma ilgesnė kaip 3 mėnesių statybos sustabdymo trukmė). Statinio konservavimo darbai turi būti atlikti per 30 kalendorinių dienų nuo statybos sustabdymo. Statytojas atlieka statinio konservavimo darbų techninę priežiūrą vadovaudamasis statybos techniniu reglamentu. Statytojas atsako už užkonservuoto statinio priežiūrą

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	6	21	0

iki jo statybos atnaujinimo. Statytojas, neužtikrinęs statinio konservavimo darbų atlikimo atsako už nelaimingus atsitikimus statybvietėje, aplinkos taršą iš statybvietės, taip pat už avarijas ir statinio konstrukcijų deformacijas sustabdžius statybą.

3.5 STATYBOS LAIKINI PASTATAI

Statybininkų buitinių poreikių tenkinimui (persirengimui, pavalgymui) paskiriamos patalpos rekonstruojamų patalpų viduje. Laikinių buitinių patalpų pareikalavimas skaičiuojamas pagal formulę: $\Sigma S_{ip} = S_H \times N$, kur: S_H - normatyvinis patalpos plotas, N - maksimalus darbininkų skaičius pamainoje.

Vienam darbininkui skiriama:

- S_R - drabužinių, rūbinių - 1,13 m²,
- $S_{DŽ}$ - drabužių ir avalynės džiovyklų - 0,20 m²,
- S_{PV} - poilsio ir valgymo patalpų - 1,00 m²,
- S_s - sušilimo patalpų - 0,10 m²,
- S_D - dušų - 0,10 m²,
- S_T - tualetų - 0,08 m²,
- S_p - prausyklų - 0,26 m²,

$$S_H = S_R + S_{DŽ} + S_{PV} + S_s + S_D + S_T + S_p = 1,13 \text{ m}^2 + 0,20 \text{ m}^2 + 1,00 \text{ m}^2 + 0,10 \text{ m}^2 + 0,10 \text{ m}^2 + 0,08 \text{ m}^2 + 0,26 \text{ m}^2 = 2,87 \text{ m}^2$$

Pagal Rangovo priimtą maksimalų darbininkų skaičių pamainoje lengvai apskaičiuojamas reikalingas buitinių patalpų plotas.

Pirmosios pagalbos rinkinių kiekį, priklausomai nuo darbuotojų skaičiaus ir darbo pobūdžio, nustato įmonės vadovas. Rinkiniuose turi būti ne mažiau, nei nurodyta sąraše, medicinos pagalbos priemonių, taip pat aprašymas, kas yra rinkinyje ir kaip teikti pirmąją pagalbą. Stambių statybos darbus atliekančių įmonių ar organizacijų pirmosios pagalbos rinkinių medicinos pagalbos priemonių turi būti dvigubai daugiau, negu nurodyta sąraše.

3.6 BŪTINOS PIRMOSIOS MEDICININĖS PAGALBOS PRIEMONĖS

Medicinos pagalbos ir kitų priemonių pavadinimas	Kiekis	Paskirtis
1. Didelis sterilus tvarstis*, 10 cm x 12 cm	2 vnt.	
2. Karpomas pirmosios pagalbos pleistras*, 10 cm x 6 cm	8 vnt.	
3. Lipnus pleistras*, 2,5 cm x 5 m	1 vnt.	Tvarsčiui pritvirtinti
4. Neaustinės medžiagos servetėlė*, 20 cm x 30 cm	10 vnt.	
5. Palaikomasis trikampio formos tvarstis*	1 vnt.	Pažeistai viršutinei galūnei parišti
6. Palaikomasis tvarstis*, 6 cm x 4 m	3 vnt.	
7. Palaikomasis tvarstis*, 8 cm x 4 m	3 vnt.	
8. Pirmosios pagalbos žirkklės	1 vnt.	
9. Pirmosios pagalbos pleistro juostelės*	20 vnt.	
10. Plastikinis maišelis*, 30 cm x 40 cm	2 vnt.	
11. Sterilus akių tvarstis*	2 vnt.	
12. Sterilus nudegimų tvarstis, 40 cm x 60 cm	1 vnt.	
13. Sterilus nudegimų tvarstis*, 60 cm x 80 cm	1 vnt.	
14. Sterilus žaizdų tvarstis*, 10 cm x 10 cm	6 vnt.	
15. Speciali antklodė*, ne mažesnė kaip 140 cm x 200 cm	1 vnt.	Nukentėjusiajam paguldyti ir (ar) apkloti
16. Tinklinis cilindrinis galūnių tvarstis*, 4 m	1 vnt.	
17. Vidutinio dydžio sterilus tvarstis*, 8 cm x 10 cm	3 vnt.	
18. Vienkartinės medicininės nesterilios pirštinės*	4 vnt.	
19. Pirmosios pagalbos teikimo aprašymas arba Pirmosios pagalbos teikimo atmintinė	1 vnt.	
20. Rinkinio aprašas*	1 vnt.	Tvirtinamas ant dėžutės/ spintelės durelių/ dangtelio vidinės pusės

Darbdavys turi užtikrinti, kad bet kuriuo metu galėtų būti suteikta pirmoji pagalba. Darbuotojai turi būti apmokyti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Darbuotojas, kuris įvykus nelaimingam atsitikimui buvo sužeistas arba staigiai susirgo, turi būti nedelsiant nugabentas į medicinos įstaigą;

Atsižvelgiant į statybos darbų apimtį ir (arba) veiklos rūšį, pagal darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus turi būti numatytos patalpos pirmajai pagalbai teikti;

Pirmosios pagalbos patalpose turi būti pagrindinė pirmosios pagalbos įranga bei priemonės. Į tokias patalpas turi būti lengvai patenkama su neštuvais. Šios patalpos turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose, ir nurodytos kelrodžiais;

Pirmosios pagalbos priemonės turi būti visose vietose, kuriose jos reikalingos pagal darbo sąlygas. Jų laikymo vietos turi būti pažymėtos, gerai matomos ir lengvai pasiekiamos. Matomose vietose turi būti aiškiai nurodyti gelbėjimo tarnybų (greitosios medicinos pagalbos, gaisrinės ir avarinės dujų tarnybos) telefono numeriai ir adresai.

3.7 PAVOJINGOS VIETOS STATYBVIETĖJE

- Pravažiavimo keliai.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	7	21	0

- Mechanizmų (keliamųjų kranų, buldozerių, ekskavatorių, traktorių ir kt.) darbo zonos.
- Laikinos elektros linijos ir įrenginiai.
- Vykdamas žemės darbus — veikiantys požeminiai elektros kabeliai. Vykdamas darbus esamame pastate - vidaus elektros laidai, kabeliai ir įrenginiai.
- Ardant g/b ir metalo konstrukcijas, vamzdynus ir įrenginius - pjaustymo darbų zona.
- Dengiant stogo dangą - stogo darbų zona.
- Montuojant sienų konstrukcijas, vidaus komunikacijas - darbų nuo pastolių, pakeliamų mechanizmų darbų zona.
- Montuojant (demonuojant) sunkius įrenginius ir konstrukcijas - montavimo (demonavimo) darbų zonos.

4. STATYBOS GEODEZINĖ KONTROLĖ

Statybos geodezinė kontrolė vykdoma vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“.

Statinio statybos vadovas privalo:

- užsakyti (statytojui (užsakovui) pavedus) nustatyta tvarka atlikti pastatyto statinio ar nutiestų inžinerinių tinklų ir komunikacijų geodezines nuotraukas, leisti užpilti gruntu minėtus tinklus bei komunikacijas tik po to, kai yra atlikti jų geodeziniai matavimai ir padarytos geodezinės nuotraukos (žaibosauga).

Statinio statybos techninis priežiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas), vykdydamas Reglamento VII skyriaus 1 skirsnyje nustatytas jo pareigas ir naudodamasis Reglamento VII skyriaus 5 skirsnyje suteiktomis teisėmis, vykdo statinio statybos techninę priežiūrą šia tvarka:

- Statinio statybos techninis priežiūrėtojas dalyvauja vykdamas geodezinių koordinačių, reperų, raudonųjų linijų nužymėjimą ir įtvirtinimą statybvietyje, kartu su geodezijos tarnyba patikrina, priima ir įformina aktais bei schemomis pastatų, priestatų, nutiestų inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų geodezines nuotraukas;

Žurnalo III skyriuje pateikiamas statinio, jo dalių ir konstrukcijų bei inžinerinių tinklų pagrindinių geodezinių kontrolinių nuotraukų rekomenduojamas sąrašas.

Visos statinio geodezinės kontrolinės nuotraukos registruojamos formoje F-15, o formoje F-16 pateikti geodezinių kontrolinių nuotraukų blankai. Geodezines kontrolines nuotraukas registruoja geodezininkas kartu su statinio statybos vadovu (bendrųjų ar specialiųjų statinio statybos darbų vadovu – kai pildomi papildomi Žurnalai). Registruojant nurodoma schemų, nuotraukų pavadinimai, atlikimo data, atitiktis statinio projektui ir rasti nukrypimai.

Statinio, jo dalių ir konstrukcijų bei inžinerinių tinklų rekomenduojamų pagrindinių geodezinių kontrolinių nuotraukų sąrašas:

Geodeziniai nužymėjimo darbai:

- pagrindinių ašių nužymėjimo ir įtvirtinimo kontrolinė nuotrauka;
- tarpinių ašių nužymėjimo ir įtvirtinimo kontrolinė nuotrauka.

Pastatų požeminė dalis:

- sijyno (rostverko) betonavimo (viršaus altitudės ir skerspjūvio nukrypimai) kontrolinė nuotrauka;
- pamatų duobių (daubų, tranšėjų) iškasimo kontrolinė nuotrauka;
- pamatų kontrolinė nuotrauka;

Pastatų antžeminė dalis:

- mūro darbų kontrolinė nuotrauka (kiekvieno aukšto perdengimo lygyje);
- kolonų montavimo (pagal ašis ir vertikalumą) kontrolinė nuotrauka;
- kolonų montavimo (pagal kolonų viršūnių altitudės ir centravimo nukrypimus) kontrolinė nuotrauka (kiekvieno montavimo horizonto lygyje);
- kolonų konsolių niveliavimo kontrolinė nuotrauka;
- laikančiųjų plokščių kontrolinė nuotrauka;
- perdengimų ir laiptų aikštelių niveliavimo kontrolinė nuotrauka;
- liftų šachtų kontrolinė nuotrauka;
- betono pagrindžio aukščių kontrolinė nuotrauka.

Inžineriniai tinklai:

- nuotekų šalinimo sistema;
- lietaus nuotekų šalinimo sistema;
- vandentiekis;
- elektros kabeliai;
- ryšių kabeliai.

4.1 GRIAUNAMI ESAMI STATINIAI IR IŠKELIAMAI INŽINERINIAI TINKLAI

Esamų statinių griovimas ar inžinerinių tinklų iškėlimas šiuo projektu nenumatomas..

4.2 INŽINERINIŲ TINKLŲ PAKLOJIMAS IR ESAMŲ PERTVARKYMAS

Vykdomi žemės darbai inž. komunikacijų griovių darbo zonose.

Atstumas nuo iškasos šlaito krašto iki artimiausios mašinos atramos parenkamas pagal „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje" 1 lentelės reikšmes, įvertinant krovinio ir statybinės mašinos masę.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	8	21	0

Išorės inžinerinių tinklų paklojimui grioviai iškasami ekskavatoriumi su atbuliniu kastuvu 0,5 m3 talpos. Iškastas iš griovio gruntas sandėliuojamas vietoje ir panaudojamas atgaliniam griovio užvertimui. Atgalinio griovio užvertimo metu, gruntas aplink požeminių komunikacijų vamzdžius (0,3-0,5) m storio sluoksniais sutankinamas dyzeliniu tankintoju 60 kg svorio. Kasdamas komunikacijų paklojimui griovį, ekskavatorius juda ašimi. Mažiausias griovio plotis dugne – 0,7m. Darbuotojų judėjimo vietose per griovius įrengiami laikini mediniai tilteliai su aptvėrimu.

Daubos ir grioviai turi būti aptverti arba pažymėti gerai matomais (matomais ir nakties metu) ženklais.

Sklype esantys tinklai turi būti apsaugomi:

- nesandėliuoti statybinių medžiagų ir konstrukcijų, nekaupiti grunto ant esamų inžinerinių tinklų šulinių;
- vykdant statybos darbus, turi būti išsaugoti magistraliniai elektros tinklai, jie negali būti atjungti.

4.3 SUSIDARYSIANČIŲ ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ STATYBINIŲ ATLIEKŲ ORIENTACINIS KIEKIS. JŲ TVARKYMO BŪDAI, PANAUDOJIMO STATYBVIETĖJE SĄLYGOS

Technologinis procesas	Atliekos						Atliekų saugojimas objekte		Numatomi atliekų tvarkymo būdai
	pavadinimas	kiekis, t.	agregatinis būvis (kietas, skystas, pastos)	Kodas pagal atliekų sąrašą	statistinės klasifikacijos kodas	pavojingumas	Laikymo sąlygos	Didžiausias kiekis	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Statybinių atliekos	Maišytos statybos ir griovimo atliekos	40	K	17 09 04	12.13	N	Statybos aikštelėje	40	Išrūšiuotos atliekos turi būti perduodamos įmonėms turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir šalinimo
	Medis	2	K	17 02 01	07.53	N	Statybos aikštelėje	2	
	Betonas, gelžbetonis, plytos	120	K	17 01 01	12.11	N	Statybos aikštelėje	40	
	Metalas	1	K	17 04 05	06.11	N	Statybos aikštelėje	1	
	Šlakas	21	K	10 01 01	12.42	P	Statybos aikštelėje	5	
	Izoliacinės medžiagos, kuriose yra asbesto	2	K	17 06 05	12.21	P	Konteineriuose tam skirtose vietose	2	
	Plastikinės (kartu su PET (polietilenteraftalatas)) pakuotės	0,1	K	15 01 02	07.41	N	Statybos aikštelėje	0,1	
	Dažų ir lako GMTN bei jų šalinimo atliekos	0,1	S	08 01 11	02.13	P	Statybos aikštelėje	0,1	

Statybinių atliekų apskaita ir tvarkymas statybvietyje turi būti vykdoma Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka. Atliekų susidarymo apskaita vykdoma elektroniniu būdu, naudojantis GPAIS, pildant atliekų susidarymo apskaitos žurnalą (Atliekų susidarymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklės, patvirtintos 2018-12-16). Susidariusios atliekos atliekų tvarkytojui pagal sudarytą rašytinės formos sutartį dėl atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo perduodamos Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka, GPAIS užpildant atliekų vežimo lydraštį. Atliekų tvarkytojui perduotas atliekų kiekis atliekų susidarymo apskaitos žurnale apskaitomas automatiškai, atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka įvykdžius atliekų perdavimo procedūrą.

Statybvietyje turi būti rūšiuojamos susidarancios perdirbimui tinkamos atliekos ir pakartotiniam naudojimui tinkamos konstrukcijos (medžiagos), rūšiuojamos kitos atliekos - antrinės žaliavos, pavojingos atliekos. Nepavojingos statybinių atliekos gali būti saugomos statybvietyje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinių atliekos gali būti saugomos statybvietyje ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai. Pavojingos statybinių atliekos turi būti pažymėtos spec. joms skirtu ženkliniu, skysto agregatinio būvio atliekos privalo būti laikomos uždaroje talpyklose/cisternose, kieto agregatinio būvio atliekos – uždaruose konteineriuose, birios atvirai sandėliuojamos atliekos – ant nepralaidžios dangos.

Susidarantys atliekų kiekiai statybos metu bus tikslinami. Atliekų išvežimo sutartys Rangovo sąskaita privalo būti sudarytos tik su atestuotomis - registruotomis įmonėmis, turinčiomis tos kategorijos atliekas tvarkančios įmonės registracijos pažymėjimą.

Šlako atliekos tvarkomas naudojant asmenines darbuotojų apsaugos priemones, kaukes. Stengiantis kaip galima mažiau kelti dulkes, tam gali būti atliekamas šlako atliekų drėkinimas.

Statybos metu susidarys asbesto atliekų, todėl statybos metu turi būti vadovaujama Darbo su asbestu nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. A1-184/V-546.

Statybvietyje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos susidarancios atliekos:

1. komunalinės atliekos – maisto likučiai, tekstilės gaminiai, kitos buitinės ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas;
2. inertinės atliekos – betonas, plytos, keramika ir kitos atliekos, kuriose nevyksta jokie pastebimi fizikiniai, cheminiai ar biologiniai pokyčiai;
3. perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, antrinės žaliavos – pakuotės, popierius, stiklas, plastikas ir kitos tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir (ar) perdirbti ar pakartotinai naudoti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos;

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	9	21	0

4. pavojingosios atliekos – tirpikliai, dažai, klijai, dervos, jų pakuotės ir kitos kenksmingos, degios, sprogstamosios, ėsdinančios, toksiškos, sukeliančios koroziją ar turinčios kitų savybių, galinčių neigiamai įtakoti aplinką ir žmonių sveikatą;
5. netinkamos perdirbti atliekos (izoliacinės medžiagos, akmens vata ir kt.).

4.4 GAMYBINĖS, ŪKINĖS AR KT. VEIKLOS RIBOJIMO, SUSTABDYMO AR NUTRAUKIMO SĄLYGOS

Rekonstruojamam pastate sustabdoma veikla ir statybos metu jokia veikla nenumatoma ir nebus galima.

4.5 AUTOTRANSPORTO EISMO KELIUOSE IR GATVĖSE LAIKINO RIBOJIMO AR UŽDARYMO GALIMYBĖS IR SĄLYGOS

Autotransporto patekimas į statybos aikštelę netrukdys eismui gatvėje ir jo saugumui, kadangi nenumatomas labai intensyvus statybos technikos judėjimas. Patekimas į statybos aikštelę numatomas iš Arsenalo gatvės. Laikiniams statybos transporto keliams paliekamas esamas g/b kelio plokščių kelias kuris apsaugo esamas dangas. Esant poreikiui g/b kelio plokščių takas, su smėlio pagalve po jomis, įrengiamas papildomai apsaugant kitas saugotinas dangas statybos darbų metu.

Žaliuose plotuose kur bus statybos transporto eismas ir sandėliuojamos statybinės medžiagos, turi būti įrengiamos laikinos plastikinės kelio plokštės:



4.6 PAPILDOMO ŽEMĖS SKLYPO STATYBOS PRODUKTAMS IR KONSTRUKCIJOMS SANDĖLIUOTI, STATYBINIAMS ĮRENGINIAMS IR MECHANIZMAMS ĮRENGTI, LAIKINIEMS KELIAMS IR INŽINERINIAMS TINKLAMS NUTiesti GALIMYBĖS IR SĄLYGOS

Naudoti papildomus sklypus statybos metu nenumatoma.

5. APRŪPINIMO ELEKTRA, VANDENIU IR KITAIŠ RESURSAIS, TERITORIJOS APŠVIETIMO, NUOTEKŲ ŠALINIMO AR SURINKIMO GALIMYBĖS IR SĄLYGOS STATYBOS METU

5.1 ELEKTROS ENERGIJOS POREIKIS

Kad aprūpinti statybą elektros energija, reikalinga pasijungti nuo esamų elektros tinklų įrengiant laikiną el.skydinę prieš tai susiderinus ir gavus tinklų savininkų sutikimus bei įrengiant laikinus apskaitos mazgus arba reikalingas dyzelinis elektros generatorius.

5.2 VANDENS POREIKIS

Vanduo statybos laikotarpiu gali būti pasijungiamas nuo esamų tinklų prieš tai susiderinus ir gavus tinklų savininkų sutikimus bei įrengiant laikinus apskaitos mazgus. Priešgaisrinėms reikmėms vanduo tiekiamas iš artimiausių hidrantų.

5.3 NUOTEKOS

Numatoma naudoti esamam pastate esantys sanitariniai mazgai..

6. REIKALAVIMAI STATYBOS ĮRANGAI IR TRANSPORTO PRIEMONĖMS – ORIENTACINIS MECHANIZMŲ SĄRAŠAS

Statybos įranga ir transporto priemonės turi būti tvarkingos, veikiančios, turi turėti techninius pasus. Transporto priemonės turi būti užregistruotos ir turėti techninės apžiūros galiojančius dokumentus. Darbus su statybos įranga ir transporto priemonėmis gali vykdyti instruktuoti asmenys, turintys atitinkamą kvalifikaciją. Visa elektros įranga turi būti įžeminta. Dirbti mašinistu gali asmuo, ne jaunesnis kaip 18 metų, turintis mašinisto (traktorininko, vairuotojo) pažymėjimą, leidžiantį dirbti su to tipo mechanizmu, patvirtinęs sveikatą, apmokytas ir instruktutas. Darbai su statybos įranga ir transporto priemonėmis vadovauja darbų vadovas.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	10	21	0

Būtina laikytis šių nurodymų:

- prieš pradėdamas darbą, mašinistas (vairuotojas) turį duoti signalą,
- atstumas tarp dirbančių mechanizmų (transporto) turi būti ne mažesnis kaip 5 m;
- atstumas taip prasilenkiančių mechanizmų (transporto)- ne mažesnis kaip 1 m;
- baigus darbą, apžiūrėta ir nuvalyta technika pastatoma specialiai tam skirtoje vietoje; "Stop" signalas privalomas visiems, jį gali duoti bet kuris darbuotojas, pastebėjęs kliūtį, gedimą ar galimą avariją;
- maksimalus greitis neturi būti didesnis už techniniuose pasuose gamintojo nurodytą greitį arba teritorijoje numatytą ir kelio ženklais reglamentuotą greitį;
- savivarčio automobilio vairuotojas privažiuoja, tik gavęs paskirto darbuotojo signalą;
- važiudamas atbuline eiga, vairuotojas turi įsitikinti, kad tarp savivarčio ir numatomos iškrovimo vietos nėra žmonių ir duoti signalą;
- važiuoti atbuline eiga savivarčiu automobiliu su kroviniu galima, tik gavus darbų vadovo signalą;
- judant savivarčiui, darbininkams draudžiama būti mašinos kėbule;
- prieš pradedant važiuoti, būtina garsiniu signalu įspėti aptarnaujančius darbininkus;
- savivarčio bortus galima atidarinėti, tik jam sustojus ir darbininkams pasitraukus į nepavojingą zoną. Užpakalinis savivarčio bortas atidaromas specialiais kabliais;
- draudžiama pasilipti ant savivarčio kėbulo, jį valant;
- keliant krovinius (statybinių vagonėlių ant tralo ar pan.), kranų kabliai kabinami specialiose vietose, nurodytose eksploatavimo instrukcijoje. Reguluoti keliamo daikto judėjimą galima virvių pagalba, draudžiama tai daryti rankomis;
- keliant krovinį, draudžiama stovėti tarp kranų ir keliamo krovinio.
- visi mechanizmai darbo metu turi būti su įjungtais oranžinės spalvos mirksinčiais švyturėliais;
- veikiančių mechanizmų darbo zonoje draudžiama būti pašaliniais asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su mechanizmų darbu;
- elektros perdavimo linijų apsauginėje zonoje galima dirbti, tik turint paskyrą- leidimą;
- darbo metu turi patikimai veikti visos apsaugos priemonės ir įtaisai (apsauginiai vožtuvai, avariniai jungikliai ir kt.). Visos judančios mašinos dalys turi būti uždengtos apsauginiais gaubtais;
- draudžiama remontuoti esant įjungtam varikliui, kompresoriui ar esant oro slėgiui jungiamosiose žarnose.
- dirbant statybos mašinomis draudžiama įlipti ir išlipti iš mašinos jos eigos metu; dirbti esant atdaroms kabinos durelėms; dirbti su išjungtu švyturėliu; dirbti krovinių kėlimo įrenginių veikimo zonoje; kabinoje vežti žmones; stovėti ant judančios mašinos laiptelio;
- palikti veikiančią mašiną be priežiūros; palikti neveikiančią mašiną nuokalnėje.

6.1 STATYBOS PAGRINDINIAI MECHANIZMAI

Eil. Nr.	Statybinių mechanizmų pavadinimas
1.	Kompresorius
2.	Suvirinimo transformatorius
3.	Autosavivarčiai 10 t keliamos galios
4.	Automobilinis betono siurblys - betonvežis, betono siurblys su maišykle, 28 metrų strėlė
5.	Betono maišyklė
6.	Giluminis vibratorius
7.	Plokštuminis vibratorius
8.	Mobilios aikštelės ir mobilūs bokšteliai
9.	Elektrinis grąžtas
10.	Diskinis pjoviklis
11.	Stiebinis keltuvas
12.	Kranas
13.	Šakinis keltuvas
14.	Atliekų šalinimo rankovė
15.	Pastoliai
16.	Skardos lankstymo įranga
17.	Adatiniai filtrai
18.	Vandens siurblys
19.	Ekskavatorius

Pastaba: mechanizmai ir mašinos tikslinami pagal rangovo turimą jų parką.

7. BENDRIEJI STATYBOS DARBŲ STATYBVIETĖJE SAUGOS, SVEIKATOS, HIGIENOS REIKALAVIMAI IR SĄLYGOS

- Prieš statybos darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatytos (nustatomos) pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia arba gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	11	21	0

- Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos apsauginiais aptvarais, kad kliudytų darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas.
- Pavojingos zonos, kuriose gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos signaliniais aptvarais ir paženklintos saugos ir sveikatos apsaugos ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos.
- Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra-leidimas. Įmonėje, atsižvelgiant į veiklos profilį, turi būti sudarytas darbo vietų ir darbų, atliekamų tik pagal paskyrą-leidimą, sąrašas. Sąrašą tvirtina darbdavys. Paskyrą - leidimą darbų vadovui išduoda darbdavio paskirtas asmuo. Jis privalo kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos paskyroje - leidime nurodytos darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės. Darbų vadovas privalo supažindinti darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis ir instruktavimą įforminti paskyroje - leidime.
- Paskyra - leidimas vykdyti darbus statinių arba komunikacijų apsauginėse zonose gali būti išduota tik turint statinių ar komunikacijų savininkų (eksploatuotojų) raštišką leidimą.
- Paskyra - leidimas išduodama darbų vykdymo laikotarpiui. Kai darbų vykdymo metu atsiranda paskyroje - leidime nenumatyti pavojingi ar kenksmingi veiksniai, darbus būtina nutraukti. Atnaujinti darbus galima tik gavus naują paskyrą - leidimą ir įgyvendinus joje numatytas priemones darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti.
- Darbų vadovas privalo nedelsiant nutraukti darbus, jei gamtinės sąlygos (pūga, vėjas, uraganas, perkūnija, sniegas ir kt.) kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.
- Nuolatinės ar laikinos darbuotojų buvimo vietos (gamybinės buities patalpos, poilsio vietos, žmonių praėjimai) turi būti už pavojingų zonų ribų,
- Rangovas pradėti statinio statybos darbus gali tik parengęs darbų technologijos (vykdymo) projektą. Statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte turi būti numatyti darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti sprendimai.
- Statybos darbuose naudojamos darbo priemonės, įrenginiai ir technologinė įranga turi atitikti saugos ir sveikatos reikalavimus ir turi būti nurodyti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte ar technologinėse kortelėse.
- Visi asmenys, esantys statybvietėje, privalo dėvėti apsauginius šalmsus.
- Kai statybos metu naudojami kėlimo kranai ir į jų pavojingas zonas patenka gyvenamieji namai, visuomeniniai, gamybiniai ir kiti statiniai, transporto arba pėsčiųjų keliai (šaligatviai), statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte bei statybvietės įrengimo saugos ir sveikatos priemonių plane turi būti numatytos žmonių saugą užtikrinančios priemonės: transporto ir pėsčiųjų kelių perkėlimas už pavojingų zonų ribų; apsauginių priedangų įrengimas; žmonių išskeldinimas iš statinių arba darbų vykdymas tuo metu, kai statiniuose nėra žmonių ir panašiai.
- Gyvenvietėse ir veikiančių įmonių teritorijose esančios statybvietės turi būti aptvertos, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys. Statyviečių aptvarų aukštis turi būti ne žemesnis kaip 1,6 m. Aptvarai, esantys šalia masinio žmonių judėjimo kelių, turi būti ne žemesni kaip 2 m, su vientisu apsauginiu stogeliu, apsaugančiu nuo krentančių daiktų.
- Vykdamas žemės darbus gyvenviečių ar veikiančių įmonių teritorijoje, duobės, tranšėjos ir kitos iškasos tose vietose, kur vyksta transporto ar pėsčiųjų judėjimas, turi būti aptvertos pagal šių Taisyklių 13 punkto reikalavimus. Perėjimo vietose per iškasas turi būti nutiesti ne siauresni kaip 1 m perėjimo tilteliai su aptvarais, apsaugančiais nuo kritimo. Šuliniai, šurfai ir kitos panašios iškasos turi būti uždengti dangčiais, skydais arba aptverti. Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištinine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus - su viduriniu tašeliu, arba būtina naudoti kitas lygiavertes apsaugos priemones.
- Prieš darbų pradžią uždaroje talpose, šuliniuose, tranšėjose ir kitose vietose, kuriose gali atsirasti kenksmingos dujos, būtina atlikti darbo aplinkos oro analizę, o darbo metu - nuolat tikrinti aplinkos orą, kad nebūtų neviršyta jų ribinė vertė. Darbo metu atsiradus kenksmingoms dujoms, darbai šiose vietose turi būti nedelsiant nutraukti ir tęsiami tik jas pašalinus bei atlikus iš naujo oro analizę arba naudojant būtinas asmenines apsaugines priemones.
- Dirbti vietose, kuriose gali atsirasti kenksmingų dujų, būtina su atitinkamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (pvz., dujokaukėmis su oro padavimu). Darbų vykdymui uždaroje talpose, šuliniuose turi būti skiriami ne mažiau kaip trys darbuotojai: du iš jų, esantys išorėje, prižiūri bei prireikus suteikia pagalbą dirbančiajam. Dirbti uždaroje erdvėje, šulinyje būtina su saugos diržu ir prie jo pritvirtintu saugos (gelbėjimo) lynu. Dirbant kolektoriuose arba komunikacijų tuneliuose, turi būti atidarytos dvi artimiausios angos arba durys taip, kad darbuotojai būtų tarp jų.
- Statybines atliekas iš statomų statinių reikia nuleisti žemyn uždalais latakais, vamzdžiais, dėžėse - konteineriuose ar panašiais nepavojingais būdais. Mesti statybines atliekas be latakų ar kitų priemonių leidžiama iš ne didesnio kaip 3 m aukščio. Vieta, į kurią metamos šiukšlės, turi būti aptverta.
- Transporto ir pėsčiųjų judėjimo keliai, priėjimai prie darbo vietų ir darbo vietos turi būti reikiamai prižiūrimi, valomi nuo šiukšlių ir sniego, neužkraunami sandėliuojamomis medžiagomis, konstrukcijomis.
- Statybines mašinas ir transporto priemones leidžiama pastatyti, jomis dirbti arba važiuoti šalia iškasų (duobių, tranšėjų, griovių ir kt.) su ne sutvirtintais šlaitais tokiu atstumu, koks nurodytas statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	12	21	0

- Priemonės darbo vietai paaukštinti (pastoliai, kopėčios ir kitos) ir jų naudojimas turi atitikti standartų reikalavimus. Pastoliai, klojimai ir paklotas turi būti apskaičiuoti galimai didžiausiai apkrovai, atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį ir faktines apkrovas.
- Gruntas, ant kurio statomi pastoliai, turi būti išlygintas, sutankintas, su nuolydžiu paviršiniam vandeniui nutekėti. Pastoliai, neturintys reikiamo stabilumo, prie statinio sienos turi būti pritvirtinti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte arba gamintojo dokumentuose nurodytais tvirtinimo būdais.
- Sumontavus pastolius ir paklotus, būtina patikrinti: pastolių stabilumą užtikrinančių atskirų elementų sujungimus ir tvirtinimus, statramsčių vertikalumą, atraminių aikštelių patikimumą, metalinių pastolių įžeminimą.
- Pagalbinę technologinę įrangą veikiančios apkrovos neturi viršyti apskaičiuotų projektinių ar gamintojo instrukcijose nurodytų dydžių. Jei ant pastolių paklotų būtina uždėti papildomas apkrovas, pastolių konstrukcija turi būti apskaičiuota ir patikrinta toms apkrovoms.
- Leidžiamas tik išilginis pakloto skydų sujungimas užleidžiant ant atramų ne mažiau kaip 0,20 m.
- Jei šalia pastolių yra masinio žmonių judėjimo keliai, jie turi būti apsaugoti stogeliu, kad nebūtų pavojaus žmonėms, o pastolių fasadas - uždengtas apsauginiu tinklu.
- Pastolių tikrinimo ir priežiūros tvarką nustato darbdavys (jei tokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose) vadovaudamasis Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatų 52 punktu.
- Jei atliekant darbus ant 6 m ir aukštesnių pastolių šalia gali būti žmonės, turi būti ne mažiau kaip du paklotai: darbinis (viršutinis) ir apsauginis (apatinis).
- Atstumas tarp pastato sienos ir pastolių pakloto neturi viršyti 50 mm, kai atliekami mūro darbai, ir 150 mm - apdailos darbai.
- Naudojamus pastolius ir kopėčias darbų vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.
- Mėnesį ar ilgiau nenaudoti pastoliai prieš atnaujinant darbus turi būti patikrinti iš naujo.
- Pastolius būtina apžiūrėti po smarkaus lietaus ar vėjo, polaidžio ar mechaninio poveikio. Pastebėjus pastolių deformacijas, jie turi būti taisomi ir tikrinami.
- Ardant pastolius visos pirmo aukšto durys ir kitų aukštų išėjimų durys į balkonus turi būti uždarytos (ardymo zonoje). Ant durų turi būti pakabinti įspėjamieji ženklai.
- Užlipimui ant pastolių ir nulipimui nuo jų turi būti įrengtos ne didesnės kaip 60% nuolydžio kopėčios.
- Pristatomas kopėčias be darbo aikštelių leidžiama naudoti užlipimui tarp atskirų statomo statinio aukštų bei darbams, kuriuos atliekant neprireiktų papildomai remtis į statinio konstrukcijas. Pristatomos kopėčios turi būti su įtaisais, neleidžiančiais joms pasislinkti ar virsti darbo metu.
- Dirbant ant konstrukcijų naudojamos pakabinamos kopėčios ir aikštelės turi būti su griebtuvais - kabliais.
- Pristatomų kopėčių matmenys turi būti tokie, kad darbuotojas galėtų dirbti stovėdamas ant pakopos, esančios ne mažesniu kaip 1 m atstumu iki kopėčių viršaus. Leidžiama naudoti ne ilgesnes kaip 5 m pristatomas medines kopėčias. Dirbant ant pristatomų kopėčių aukščiau kaip 1,3 m, reikia naudoti saugos diržą, pritvirtintą prie pastato konstrukcijos arba kopėčių, jeigu šios patikimai pritvirtintos prie pastato konstrukcijos.
- Ant pristatomų kopėčių draudžiama:
 - dirbti šalia ar virš neapsaugotų veikiančių mašinų besisukančių dalių ir transporterių;
 - naudoti rankines elektros mašinas ar parakinį įrankį;
 - virinti dujomis ar elektra;
 - tempti laidus ar prilaikyti aukštyje sunkias detales.

7.1 DARBUOTOJŲ APSAUGA KASANT TRANŠĖJAS IR PAMATŲ DUOBES RANKINIU BŪDU

Prieš pradėdant žemės darbus, požeminių komunikacijų vietos turi būti paženklintos. Pamatų duobės ir tranšėjos turi būti aptvertos, o ant aptvarų pakabinti įspėjamieji užrašai ir ženklai.

Atkasti esamus elektros kabelius, dujotiekio linijas, šilumos tinklus leidžiama tik kastuvais, atsargiai juos įsmeigiant. Ant esamų tinklų linijų negali būti sandėliavimo zonų.

Natūralaus drėgnumo grunte, kai nėra gruntinio vandens ir arti nėra požeminių įrenginių, pamatų duobės ir tranšėjas su vertikaliomis sienelėmis be sutvirtinimų galima kasti ne gilesnes kaip:

- 1 m - supiltame smėlio ir žvirgždo grunte;
- 1,25 m - priesmėlio grunte;
- 1,5 m - priemolio ir molio grunte.

Lipti į tranšėjas ar pamatų duobes leidžiama ne siauresniais kaip 0,6 m lipynėmis su turėklais. Kasti gruntą pasikasant draudžiama. Iš pamatų duobės ar tranšėjos išmestą gruntą reikia laikyti ne arčiau kaip 0,5 m nuo jos krašto.

Naudoti tik išbandytus ramstomus skydus. Nustatyti apkrovą, pvz. grunto slėgio, pamatų. Naudojant ramsčius būtina laikytis gamintojo instrukcijos. Sujungiamos ramsčių dalys jungiamos jungėmis. Ramstomieji skydai turi išsikišti virš grunto ne mažiau kaip 10 cm. Atstumas tarp ramstomojo skydo krašto ir iškasto grunto - ne mažesnis kaip 60 cm. Kasant didesnį kaip 0,8 m pločio tranšėjas, būtina įrengti perėjimų tiltelius, kurių plotis turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

Jei kasamų tranšėjų gylis viršija 1,3 m perėjimo tilteliai iš abiejų šonų turi turėti turėklus. Kasti negalima šlapio smėlio, lioso arba piltinio grunto nesutvirtintus iškastos sienelių.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	13	21	0

7.2 DARBUOTOJŲ APSAUGA KASANT TRANŠĖJAS IR PAMATŲ DUOBES EKSKAUTORIAIS

Mažiausias ekskavatoriaus judančių dalių atstumas iki statybvietyje esančių objektų - 0,5 m. Draudžiama būti žmonėms ekskavatoriaus strėlės veikimo spindulio zonoje plius 5 m. Darbo pertraukos metu ekskavatorių reikia atitraukti nuo tranšėjos krašto ne mažesniu kaip 2 m atstumu, kaušą nuleidus ant žemės. Iš pamatų duobės ar tranšėjos iškastą gruntą laikyti ne arčiau kaip 0,5 m atstumu nuo krašto. Perkraunant gruntą į automobilius, perkelti ekskavatoriaus kaušą virš automobilio kabinos draudžiama:

- Atliekant darbus sutemus, ekskavatoriaus darbo ir grunto supylimo vietos turi būti apšviečiamos.
- Kasti gruntą ekskavatoriumi arčiau kaip 50 cm iki požeminių komunikacijų draudžiama.
- Kasant elektros kabelių trasose negalima naudoti kylinių kūjų ir kitų smūginių mašinų arčiau kaip 5m iki kabelio.

7.3 DARBUOTOJŲ APSAUGA DENGIANČIUS STOGUS

- Stogo dengimo darbus galima pradėti vykdyti, kai statinio statybos vadovas apžiūri ir patikrina laikančiąsias stogo konstrukcijas, apsauginius atitvarus, ir duoda tam leidimą.
- Stogo dengimo ritinine danga vietoje turi būti ne mažiau kaip du evakuaciniai išėjimai.
- Uždarose patalpose, kuriose ruošiamos ritininės medžiagos, mastika, gruntavimo mišiniai, turi būti įrengta priverstinė ventiliacija.
- Ritininių medžiagų sandėliavimo vieta įrengiama ne arčiau kaip 24 metrais nuo statomų statinių. Sandėliuoti ant stogo medžiagas ir įrankius saugiai, kad jie nenuslystų, nenuvirstų ar jų nenuneštų vėjas.
- Medžiagų, įrankių ir taros kritimo zona turi būti aptveriama signaliniais aptvarais.
- Stogo dengimo vietoje turi būti gesinimo priemonių komplektas.
- Ant stogo pažymėti ir aptverti pavojingos zonas.
- Kai dirbama tai yra stogo danga klijuojama 1,3 m ir aukščiau nuo žemės paviršiaus, dirbant arčiau kaip 2 metrai nuo aukščių skirtumo, būtina įrengti apsaugos priemones (apsauginius stogo aptvarus).
- Draudžiama ant stogo dirbti esant plikledžiui, tirštam rūkui, liundrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.
- Tamsiu paros metu stogdengių darbo vietos apšviečiamos elektriniais šviestuvais. Apšvietos vertė turi viršyti 30 lx.
- Asmeninės apsaugos ir sveikatos priemonės:
 - Apsauginis šalmas. Stogdengiai turi būti aprūpinti statybiniais šalmais, atitinkančiais Lietuvos standarto reikalavimus LST EN 397 reikalavimus.
 - Asmeninė apsaugos nuo kritimo iš aukščio įranga. Stogdengiai aprūpinami juosmens saugos diržais, kurie kartu su kobiniais fiksuoja darbuotojo padėtį arba riboja jo saugią darbo zoną ir atlieka kritimo iš aukščio prevenciją, esant realiam kritimui iš aukščio pavojui, stogdengiai aprūpinami kūno saugos diržais.
 - Pirštinės. Kiekvienas stogdengys turi dėvėti jo plaštakos dydį atitinkančias pirštines.
 - Apsauginiai darbo drabužiai. Stogdengiai, dirbantys su vienetinėmis medžiagomis, aprūpinami darbo drabužiais, apsaugančiais nuo mechaninio poveikio ir gamybinio užterštumo.
 - Profesinė avalynė. Stogdengiams, dirbantiems su vienetinėmis stogo dangos medžiagomis naudotini batai, turintys metalines noseles, apsaugančias nuo energijos smūgių iki 100 J ir gniuždymo apkrovos iki 10 kN.
 - Pirmosios pagalbos rinkinys.

7.4 STATYBVIETŲ DARBO VIETŲ ĮRENGIMAS:

7.4.1 Stabilumas ir tvirtumas

- kilnojamosios arba stacionarios darbo vietos, neatsižvelgiant į tai, kokiame aukštyje ar gilyje jos įrengtos, turi būti tvirtos ir stabilios; be to, jas įrengiant būtina atsižvelgti į darbuotojų skaičių, galimą didžiausią apkrovą ir jos pasiskirstymą, galimus išorinius poveikius. Jei atraminės ir kitos šių darbo vietų dalys yra nestabilios, jų stabilumas turi būti užtikrinamas patikimais ir saugiais tvirtinimo įrenginiais, kad būtų išvengta atsitiktinės arba savaiminės visos darbo vietos arba jos dalies slinkties;
- darbo vietos stabilumas ir tvirtumas turi būti reikiamai patikrintas, ypač pakeitus jos aukštį arba gylį.

7.4.2 Elektros įrenginiai ir jų instaliacija:

- elektros įrenginiai ir jų instaliacija statybvietyje, ypač jei jie veikiami aplinkos veiksnių, turi būti reguliariai prižiūrimi ir tikrinami;
- privalo patikslinti, patikrinti ir aiškiai pažymėti įrenginius, buvusius statybvietyje prieš ją įrengiant;
- elektros oro linijos pagal galimybes turi būti iškeltos už statybvietybės ribų; jeigu elektros oro linijos negalima iškelti, tai elektros srovė turi būti išjungta. Jei to negalima padaryti, oro liniją reikia atitverti ar pažymėti ženklą, kad į šią teritoriją nepatektų transporto priemonės ir įrenginiai. Jeigu statybvietyje transporto priemonėms reikia važiuoti po oro liniją, turi būti įrengti įspėjamieji ženklai ir kabantieji aptvarai.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	14	21	0

7.4.3 Atmosferos poveikis:

- darbuotojai turi būti apsaugoti nuo atmosferos veiksnių, kenkiančių jų saugai ir sveikatai.

7.4.4 Krentantys daiktai:

- darbuotojai turi būti apsaugoti nuo krentančių daiktų kolektyvinėmis saugos priemonėmis, taip pat darbuotojams turi būti išduotos reikiamos asmeninės apsauginės priemonės;
- medžiagos ir įrenginiai turi būti išdėstyti arba sudėti į krūvas taip, kad negalėtų nuslysti arba nuvirsti;
- jeigu reikia, statybvietėje reikia uždengti perėjas arba užtikrinti, kad į pavojingas zonas nebūtų įmanoma patekti.

7.4.5 Kritimas iš aukščio:

- nuo kritimo iš aukščio darbuotojus būtina apsaugoti atramomis, reikiamo aukščio ir tvirtais aptvarais su rankiniais turėklais, tarpine sija ir grindjuoste arba apsaugai būtina naudoti kitas lygiavertes priemones;
- darbai aukštyje turi būti atliekami tik naudojant tinkamus įrenginius arba kolektyvinės apsaugos priemones, tokias kaip aptvarus, platformas arba apsauginius tinklus ir kitas priemones. Jei dėl darbo pobūdžio tokių įrenginių naudoti negalima, turi būti įrengtos reikiamos priėjimo prie darbo vietos priemonės ir naudojami saugos diržai arba taikomi kiti tvirtinimo metodai.

7.4.6 Pastoliai ir kopėčios:

- visi pastoliai turi būti reikiamai suprojektuoti, sumontuoti, patikrinti ir prižiūrėti, kad nenuvirstų arba staiga nepasislinktų;
- darbo platformos, pakylės ir pastolių kopėčios turi būti suprojektuotos ir sumontuotos tokio dydžio, laikomos ir naudojamos taip, kad patikimai saugotų darbuotojus nuo kritimo arba nuo krintančių daiktų;
- pastoliai turi būti nustatyta tvarka patikrinti:
 - prieš pradedant naudoti;
 - reguliariai naudojimo laikotarpiu;
 - po perstatymo, naudojimo pertraukos, po blogo oro poveikio ar nestiprių požeminių smūgių, stichinių nelaimių ar kitų aplinkybių, galėjusių padaryti įtaką pastolių tvirtumui ar stabilumui;
- kopėčios turi būti pakankamai tvirtos ir reikiamai prižiūrimos. Jos turi būti tinkamai naudojamos atitinkamose vietose ir pagal paskirtį;
- turi būti užtikrinta, kad kilnojamieji (perstumiamieji) pastoliai savaime nesujudėtų.

7.4.7 Stogo darbai:

- jeigu gresia pavojus nukristi nuo stogo arba jeigu stogo aukštis ar nuolydis viršija norminių teisės aktų nustatytus dydžius, turi būti įrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, kad būtų išvengta darbuotojų, darbo priemonių ar kitų daiktų ir medžiagų kritimo;
- jeigu darbuotojas turi dirbti ant arba arti stogo ar kito paviršiaus, pagaminto iš trapių medžiagų, kurios gali įlūžti ar kitaip suirti, būtina imtis atsargumo priemonių, kad darbininkas netyčia neužliptų ant trapios medžiagos arba nenukristų ant žemės.

7.5 HIGIENOS SĄLYGOS STATYBOS AIKŠTELĖJE

Laikinose buitinėse patalpose turi būti: drabužinė, drabužių ir avalynės džiovinimo patalpos, apšilimo patalpa, prausykla, dušas, poilsio ir valgio patalpa, tualetas.

Darbuotojų brigados aprūpinamos indu su geriamuoju vandeniu ir vienkartiniais puodeliais. Laikinių buitinių patalpų aikštelėje pastatomas biotualetas, įrengiamas priešgaisrinis stendas su visa reikiama įranga.

8. APLINKOSAUGOS IR TREČIŲJŲ ASMENŲ INTERESŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI

8.1 APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMAI

Statybos metu stengiamasi kaip galima mažiau teršti orą, dirbama mechanizuotai sureguliuotais varikliais, ties įvažiavimu į statybos aikštelę numatomas ratų plovimo punktas, kad statybos darbuose dalyvaujantis autotransportas ir kita mobili technika neterštų šalia statybvietės esamų gatvių dangų. Statybinių atliekų surinkimui statomi laikini konteineriai (po 10m³ talpos).

Vykdam statybos darbus, numatomas statybinių šiukšlių išvežimas, kaip tai numato LR AM įsakymas „Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės“.

Statybinės atliekos, kad neterštų aplinkos ir nesukeltų pavojaus iki statybos darbų pabaigos, kaupiamos ir saugomos aptvertoje teritorijoje, konteineriuose ir kituose uždaroje talpyklose iki jų perdavimo atliekų perdirbėjui.

Nepavojingos statybinės atliekos gali būti saugomos statybvietėje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinės atliekos turi būti saugomos pagal atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	15	21	0

8.2 TREČIŲJŲ ASMENŲ INTERESŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI

Statiniai turi būti statomi ir pastatyti, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant statinius trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas. Šios sąlygos yra:

- 1) statinių esamos techninės būklės nepabloginimas;
- 2) galimybė patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius ir gatves;
- 3) galimybė naudotis inžineriniais tinklais;
- 4) patalpų, skirtų žmonėms gyventi, dirbti ar verstis kita veikla, natūralaus apšvietimo pagal higienos ir darbo vietų įrengimo reikalavimus išsaugojimas;
- 5) gaisrinę saugą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų saugos priemonių išsaugojimas;
- 6) apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdžių ir pavojingos spinduliuotės;
- 7) apsauga nuo oro, vandens, dirvožemio ar gilesnių žemės sluoksnių taršos; aplinkos apsaugos statinių ir priemonių, jų veiksmingumo išsaugojimas; gamtos ir kultūros vertybių išsaugojimas; vertingų želdinių išsaugojimas; gaisro gesinimo sistemų išsaugojimas;
- 8) hidrotechnikos statinių ir melioracijos įrenginių išsaugojimas, kad nebūtų pažeistas tų statinių ir įrenginių sukurtas hidrogeodinaminis režimas.

9. PRIEŠGAISRINĖ SAUGA

Statyboje būtina vadovautis priešgaisrinio saugumo taisyklėmis. Priešgaisrinėms reikmėms vanduo tiekiamas iš esamo vandentiekio. Prie laikino buitinių patalpų vagonėlio įrengiamas priešgaisrinis stendas - skydas su gesintuvais, laužtuvais, kirviais, kastuvais, kobiniais ir pastatoma dėžė su smėliu. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti išdėstomos matomose ir prieinamose vietose, lengvai pasiekiamose bei paprastos naudoti. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose.

Visi darbuotojai privalo naudoti individualias apsaugos priemones. Darbininkai turi būti supažindinti su saugaus darbo statybos aikštelėje reikalavimais ir normatyvais, o statybos aikštelėje turi būti iškabinti ir aiškiai matyti pagrindiniai saugaus darbo statybos aikštelėje reikalavimai. Darbuotojai turi būti aprūpinti reikalinga įranga darbo saugumui užtikrinti.

Statybos darbų vykdymas turi užtikrinti saugaus darbo sąlygas.

Atsižvelgiant į statybos pobūdį ir statybvietės ypatybes, patalpų matmenis ir paskirtį, naudojamus įrenginius, fizines ir chemines naudojamų medžiagų savybes bei galimą didžiausią darbuotojų skaičių, turi būti numatytas pakankamas kiekis reikiamų pirminių gaisro gesinimo priemonių ir, jei būtina, turi būti įrengti gaisro detektoriai bei gaisrinės signalizacijos įrenginiai.

Gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos įrenginiai turi būti tvarkingi ir veikiantys, reguliariai prižiūrimi ir tikrinami. Nustatyta tvarka periodiškai turi būti atliekami pirminių gaisro gesinimo priemonių ir gaisrinės signalizacijos bandymai bei rengiami praktiniai užsiėmimai darbuotojams apmokyti.

Laikini lengvai degūs pastatai pastatomi prisilaikant normatyvinių dokumentų. Lengvai užsidegančios medžiagos sandėliuojamos specialiai atitvertoje aikštelėje.

Kilus pavojui, darbuotojams turi būti sudaryta galimybė greitai ir saugiai išeiti iš darbo patalpų ir iš visų darbo vietų:

- evakavimo keliai ir išėjimai turi būti laisvi ir turi tiesiai vesti į saugią zoną;
- evakavimo kelių ir išėjimų skaičius, išdėstymas ir matmenys parenkami, atsižvelgiant į statybvietės ir patalpų išplanavimą bei jų matmenis, taip pat didžiausią galimą darbuotojų skaičių ir atitinkamų teisės aktų reikalavimus;
- evakavimo keliai ir išėjimai turi būti paženklinti, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose, patvirtintuose socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 95 „Dėl Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatų“ (Žin., 1999, Nr. 104-3014).
- evakavimo keliai ir išėjimai, judėjimo keliai bei durys, vedantys į evakavimo kelius ir išėjimus, turį būti be kliuvinių, kad bet kuriuo metu būtų galima nekludomai jais naudotis;
- evakavimo keliuose ir išėjimuose turi būti įrengtas reikiamo intensyvumo avarinis apšvietimas tam atvejui, jei bendras apšvietimas sugestų;
- patalpų, darbo vietų h* judėjimo kelių apšvietimas turi būti įrengtas taip, kad darbuotojams nekiltų rizika dėl įrengto apšvietimo rūšies;
- patalpose, darbo vietose ir judėjimo keliuose, kai išsijungus dirbtiniam apšvietimui darbuotojams gresia labai didelis pavojus, turi būti įrengtas reikiamas avarinis apšvietimas.

10. NURODYMAI AR SPRENDINIAI GAISRO AR KITOS AVARIJOS STATYBVIETĖJE ATVEJU

Jei statybos metu įvyksta statinio avarija – statybos rangovas (jei įvyksta naudojamo statinio avarija – statinio naudotojas ar valdytojas) privalo nedelsdamas:

- imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių;
- pažymėti pavojingą zoną, kurioje kyla ar gali kilti pavojus žmonių sveikatai, gyvybei ar aplinkai, organizuoti jos laikiną aptvėrimą ir pasirūpinti, kad į ją nepatektų pašaliniai asmenys;
- evakuoti žmones iš pavojingos zonos;
- organizuoti pavojingos būklės konstrukcijų laikiną sustiprinimą;
- užtikrinti statinio avarijos vietos apsaugą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	16	21	0

- pranešti apie avariją (telefonu, oficialiu el. paštu, faksu ar kitomis ryšio priemonėmis) nurodant statinio adresą ir kitus duomenis, leidžiančius greičiau nustatyti avarijos vietą:
 - a) Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos;
 - b) savivaldybės, kurios teritorijoje įvyko avarija, administracijos direktoriui (jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui);
 - c) viešojo administravimo subjektui, atliekančiam statinio naudojimo priežiūrą (naudojamų statinių avarijų atvejais);
 - d) jei avarija įvyko statybos metu, – statytojui (užsakovui) (kai statyba vykdoma rangos būdu), statinio statybos techniniam priežiūrėtojui ir statinio projektuotojui;
 - e) jei yra nukentėjusių žmonių, – teisės saugos institucijai ir Valstybinei darbo inspekcijai;
 - f) jei įvyko avarija, dėl kurios buvo (gali būti) užteršta aplinka, – Valstybinės aplinkos apsaugos tarnybos Pranešimų priėmimo ir aplinkosauginių ekstremalių situacijų valdymo skyriui;
 - g) jei avarija susijusi su potencialiai pavojingų įrenginių avarija arba jei dėl statinio avarijos buvo pažeisti šie įrenginiai, – Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatuose nurodytoms institucijoms;
 - h) elektros, dujų, vandens (nuotekų šalinimo) tiekimo įmonėms informuodamas apie avarijos mastą, kai galimi arba nustatyti dujotiekių ar elektros linijų ar vandentiekio (nuotekų) slėginių vamzdinių pažeidimai.
- aprašyti statinio būklę po avarijos, statinio pakeitimus ir jų atsiradimo vietas (darant schemas bei eskizus, fotografuojant ar kitu būdu).

11. SAUGOS REIKALAVIMAI IR PRIEMONĖS, ATLIEKANT DARBUS VEIKIANČIUOSE PASTATUOSE ARBA GRETA JŲ

Kadangi statybos darbai vykdomi greta veikiančių pastatų rangovas turi paruošti Statybos darbų technologijos projektą, kuriame turi būti numatomos visos taikomos saugos priemonės gretimų pastatų naudotojams. Turi būti vykdomi trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimai ir sudarytas statybos darbų eiliškumo grafikas. Statybos darbų technologijos projektui ekspertizė nereikalinga nes statybos metu nėra atliekami specifiniai darbai.

Visi statybos darbai, kurie susiję su trečiaisiais asmenimis, turi būti derinami su jais ir gaunamas sutikimas iš jų.

Pagal STR 1.04.04:2017 reikia siekti mechanizmų ir įrankių triukšmo ir kitų neigiamų poveikių (vibracijos) apribojimo, kad sumažinti neigiamą poveikį gretimybėms ir trečiųjų asmenų interesams.

12. SPECIALŪS REIKALAVIMAI NEĮPRASTŲ STATYBOS DARBŲ TECHNOLOGIJAI BEI DARBŲ TECHNOLOGIJOS PROJEKTO RENGIMUI

Prieš statybos darbus turi būti paruoštas "Statybos darbų technologijos projektas" ir vykdomoms atskiroms statybos darbų rūšims turi būti parengtos "Statybos darbų technologinės kortelės", kuriose turi būti statybos darbų technologiniai aprašymai, montavimo schemas, gaminių stropavimo schemas, mechanizmų ir darbininkų išdėstymas, nurodyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai su nurodytomis kolektyvinėmis ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

Rengiant statybos darbų technologijos projektą, privaloma vadovautis statinio projektu, techninio projekto sprendiniais, statybos techniniais reglamentais, įmonės statybos taisyklėmis ir kitais galiojančiais normatyviniais dokumentais. Statybos darbų technologijos projekte turi būti pateikti konkretūs darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo sprendiniai.

13. STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKA

13.1 REIKALAVIMAI STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS GRUPĖS SUDĖČIAI IR KVALIFIKACIJAI

Atliekant statybos darbus techninę priežiūrą turi atlikti techninis priežiūrėtojas turintis teisę eiti ypatingojo kultūros paveldo statinio techninės priežiūros vadovo pareigas kultūros paskirties statiniuose bei specialiujų statybos darbų techninės priežiūros vadovo pareigas.

13.2 STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS PERIODIŠKUMAS IR DARBO APIMTIS

Statybos darbai šiame objekte bus vykdomi nepertraukiamai kiekvieną dieną, statybos techninė priežiūra turi būti vykdoma ne rečiau kaip du kartus per savaitę, prieš kiekvieno naujo technologinio proceso pradžią ir nemažiau kaip 4759 darbo valandas pagal STR 1.04.04:2017 18 priedą:

PASTATŲ STATYBOS TECHNINĖ PRIEŽIŪRA:

EIL. NR.	PAVADINIMAS	MINIMALUS VALANDŲ SKAIČIUS
1.	Projekto nagrinėjimas	133
2.	Pastato pamatai	66
3.	Lauko elektros tinklas (išskyrus žemos ir vidutinės įtampos elektros tinklus)	2
4.	Lauko vandentiekio, nuotekų šalinimo šilumos tiekimo tinklai	26
5.	Bandymai	64

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	17	21	0

6.	Laikančiosios konstrukcijos	294
7.	Stogas	58
8.	Fasadai ir langai	221
9.	Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo inžinerinė sistema	765
10.	Elektros inžinerinė sistema	706
11.	Elektroninių ryšių (telekomunikacijų) inžinerinė sistema	353
12.	Vandentiekio inžinerinė sistema	412
13.	Nuotekų šalinimo inžinerinė sistema	412
14.	Gaisro gesinimo sistemos	324
15.	Grindų pagrindų paruošimas ir betonavimas	20
16.	Apdailos darbai	279
17.	Statybos sklypo tvarkymas	80
18.	Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitikties dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)	432
19.	Geodezinės nuotraukos tikrinimas	88
20.	Užbaigimo komisija	24

14. SAUGOS IR SVEIKATOS ŽENKLAI

Saugos ir (arba) sveikatos apsaugos ženklai - ženklai, teikiantys informaciją arba nurodymus vaizdiniu ženklu, spalva, šviečiančiu ženklu, garso signalu, žodiniu pranešimu, rankų ženklais apie konkretų objektą, veiklą, situaciją, saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus.

Pagrindiniai ženklai:

- **draudžiamasis ženklas** - tai ženklas, draudžiantis elgtis taip, kad kiltų pavojus arba jis būtų sukeltas;
- **įspėjamasis ženklas** - ženklas, kuris įspėja apie riziką arba pavojų;
- **įpareigojamasis ženklas** - ženklas, kuris nustato privalomą elgesį;
- **pirmosios pagalbos arba gelbėjimo ženklas** - ženklas, kuriuo nurodomi evakuaciniai išėjimai arba pateikiama informacija apie pirmosios pagalbos arba gelbėjimo priemones;
- **informacinis ženklas** - ženklas, kuris nurodo kitą saugos ir sveikatos apsaugos informaciją negu ženklai aprašyti aukščiau;

Formos ir pavidalai:

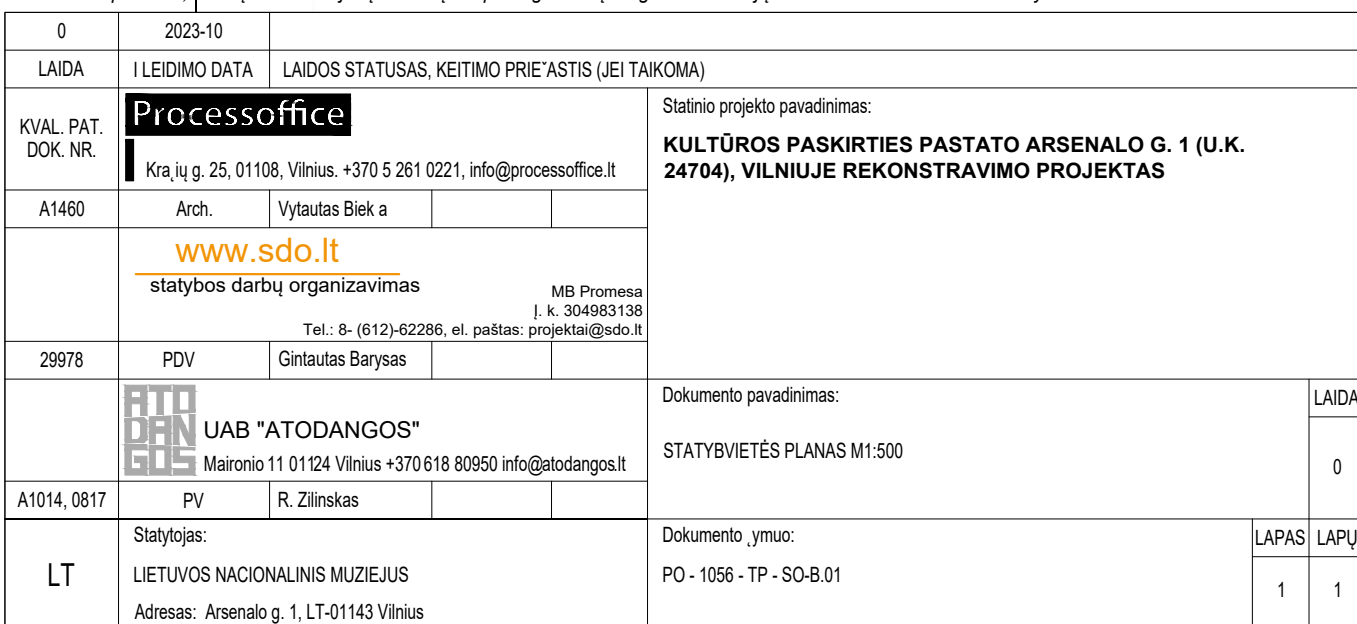
- **vaizdinis ženklas** - ženklas, kuris geometrinės formos, spalvos ir piešinio arba piktogramos deriniu teikia tam tikrą informaciją ir kuris įrengiamas matomoje vietoje, pakankamai ryškiai apšviestas.
- **papildomas vaizdinis ženklas** - ženklas, teikiantis papildomą informaciją ir naudojamas kartu su vaizdiniu ženklu;
- **saugos spalva** - spalva, kuriai suteikiama atitinkama saugos reikšmė;
- **simbolis arba piktograma** - iliustracija, kuri apibūdina situaciją arba nustato tam tikrą elgesį ir kuri nupiešta ant vaizdinio ženklo arba apšviesto paviršiaus;
- **šviečiantis ženklas** - ženklas, kurio šviesą skleidžiantis įtaisas pagamintas iš permatomos arba šviesą praleidžiančios medžiagos ir apšviestas iš vidaus arba užpakalinės sienelės ir atrodo kaip šviečiantis paviršius;
- **garso signalas** - sutartas garso signalas, skleidžiamas ir perduodamas tam tikslui skirtu įrenginiu, nenaudojant žmogaus balso arba jo imitacijos;
- **žodinis pranešimas** - nustatyto turinio pranešimas žodžiu žmogaus balsu arba žmogaus balso imitacija;
- **rankų ženklas** - nustatyti rankų ir (arba) plaštakų judesiai ir (arba) jų padėtis, duodant nurodymus darbuotojams, kurie atlieka manevravimo veiksmus, susijusius su rizika arba pavojumi.

15. STATYBOS NORMATYVINIAI DOKUMENTAI

Nuorodos į galiojančius normatyvinius dokumentus :

- STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;
- STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“
- STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“;
- Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
- Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatos;
- Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas;
- LR teritorijoje statomų požeminių tinklų ir komunikacijų geodezinių nuotraukų atlikimo tvarka,;
- Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės;
- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai;
- Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės;
- Atliekų tvarkymo taisyklės;
- Želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės;
- Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklės;
- Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas;

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
PO-1056-TP-SO-AR	18	21	0





STATYBOS PRODUKCIJOS
SERTIFIKAVIMO CENTRAS

Valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras, įmonės kodas 110068926, Linkmenų g. 28, LT-08217 Vilnius

KVALIFIKACIJOS ATESTATAS

Nr.29978

Gintautas Barysas



Suteikta teisė eiti ypatingojo statinio projekto dalies vadovo ir ypatingojo statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas.

Statiniai: gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos, hidrotechnikos statiniai, kitą inžineriniai statiniai, taip pat minėti statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje.

Projekto dalis: pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo.

NAUDOTI KULTŪROS PASKIRTIES PASTATO
ARSENALO G. 1 (U.K. 24704), VILNIUJE
REKONSTRUOJIMO PROJEKTAS PROJEKTUI

Direktorius



Valdemaras Gauronskis

20261

Išduotas 2018 m. balandžio 16 d.

Pirmą kartą išduotas 2012 m. rugsėjo 17 d.

Kvalifikacijos atestatų registras skelbiamas www.spsc.lt